ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CXI, БРОЙ 11 | СОФИЯ, 1-15 ЮНИ 2010 г. | ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com | Официален сайт на Св. Синод на БПЦ: www.bg-patriarshia.bg

Тема на броя:

КРЪЛА МАСА ЗА РЕЛИГИОЗНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

✣ **През изминалия месец чествахме и прославихме св. равноапостолни Кирил и Методий, принесли себе си за църковната просвета на славянските народи, а през настоящия отбелязваме неделя на техните достойни следовници – българските светии. Чрез статията на проф. Климентина Иванова ще проследим пътя за повсеместната почит към светите Братя по българските земи – стр. 1, 6.**

Будителското начинание на съвременни и следовници на славянските първоприсветители е централната тема на броя: Кръла маса за религиозното образование, организирана от СВ. Синод и Софийската областна управа – стр. 4-5.

✣ **Декларация от участниците в Кръглата маса на тема: „Религиозното образование в помощ на българското общество" – стр. 3.**

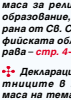

За всеобща радост бяха осветени немалко нови храмове в страната, което отразяваме на новинарските страници. Поместване и интервю с иконом Петър Косев, свещеннослужител в един от новоосветените храмове и председател на църковното настоятелство при храм „Успение Богородично" в Несебър – стр. 2-3.

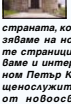

За високочайшето посещение на Негово Всесветейшество Вартоломей I, архиепископ Константинополски и патриарх Вселенски, в Сливенска епархия прочетете на – стр. 1, 8.

ПОЧИТТА КЪМ СВ. БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Светите братя Кирил и Методий предават кирилицата на славяните (в лицето на св. цар Борис), стенопис от храм „Св. Кирил и Методий", Солун

С разгрома на Кирило-Методиевото дело в Моравия и Панония и със съдаването на нов огнище на славянската просвета в България, започва многовековната история на почитта към Първоучителите по нашите земи. Личността и делото на Солунските братя стават постоянна тема в българското изкуство. Създават се произведения, чиято художествена стойност не поръква от времето; със слово, с четка и бои и с песенни славословия те се величават като апостоли на славянството.

В основата на повсеместната им почит е преди всичко тяхната канонизация, спонтанно наложила се още преди идването на учениците им в България. Датите, в които светите Братя преминават от земния и временния кръг вечния живот, стават дни на молитвен помен за тях сред западните славяни – 14 февруари за св. Кирил и 6 април за св. Методий. Сред последователите им в Моравия и Панония тази традиция постепенно помръква, но сред православните славяни на Балканите тя е утвърдена със съдаването на самостоятелната Българска църква. По-късно е възприета и от източните славяни. Всъщност именно двата дни за празнуване на паметта на Първоучителите са първите общославянски празници, чрез които „новопросветените" народи се приобщават към християнската история. Присъствието им във всеобщия празничен цикъл е верен знак, че на писмеността, която св. Кирил и Методий създадоха, е признато сакрално достойнство.

Първите свидетелства за почитта към светите Братя в България са произведенията в тяхна чест, свързани с празнуването на поминалните им дни и с богослужението: служби, жития и похвални слова. Една част от текстовете се създават още във Велика Моравия и Панония и се пренасят от учениците им. Вероятно те са претърпели значителни промени, за които не можем да говорим, тъй като не познаваме първичния им вид. Понякога в произведения, създадени в Плиска, Преслав или Охрид, намираме отгласи и пасажи, свидетелстващи за връзката им със западните славяни. Така в *Службата на св. Кирил*, чиято най-стара редакция ще да е изляза изпод перото на някой от прекитe Кирило-Методиеви ученици, четем: „Помени, блажени, своите ученици, които те възпяват с вяра, стоящи до ковчега с твоето тяло". Несъмнено стихът е отражение на емоционален изблик, свързан с пребиваването на учениците в Рим, където те са служили в храма на св. Климент, папа Римски.

Връзката между западната традиция и новите измерения на почитта към Първоучителите се долавя и в произведения, създадени в България, но принадлежащи на непосредствените следовници на св. Кирил и Методий.

Във великолепния *Канон на св. Методий* от Константин Преславски авторът сякаш се пренася отново в Моравия и Панония и се идентифицира с техните хора и с гласовете им: „Тебе, блажение, те възпява земята Моравска, притежаваща светото твое тяло, и Панонската, светителю, що е от тебе просветена. И, събрали се, хората и от Европа празнуват твоята памет".

На стр. 6

Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

На **24 май** Българската православна църква и православният български народ почетоха едновременно и Светия Дух, Третото Лице на Света Троица, и българската просвета и култура. Знаменателно е съвпадението на двата празника, на което ставаме свидетели тази година – съвпадение, дошло да ни припомни, че ние сме народ, чиято култура лежи върху здравите основи на християнското просвещение, на боговдъхновеното дело на светите братя Кирил и Методий и техните ученици и на боговдъхновеното слово.

Празничната света Литургия в катедралния храм „Св. Александър Невски" в този ден бе отславена от Нетово Преосвещенство Стобийски еп. Наум, главен секретар на Светия Синод, в съслужение с преосвещения Тивериополски еп. Тихон, председател на църковното настоятелство при патриаршеската катедрала, викарния Знеполски еп. Йоан и столични свещеннослужители.

В своето слово еп. Тихон подчерта взаимовръзката между двата чествания празника, като каза, че „няма стойност културата и културна проява без вдъхновението на Светия Дух".

На стр. 2

Вселенският патриарх Вартоломей на посещение в Бургаска духовна околия

На **18 май** по покана на Св. Синод на БПЦ и ръководството на Бургаския свободен университет на официално двудневно посещение в Бургас пристигна Негово Всесветейшество Вартоломей I, архиепископ на Константинопол – Новия Рим и патриарх Вселенски. От името на Св. Синод на БПЦ домакин бе Негово Високопреосвещенство Сливенският митрополит Йоаникий.

Патриарх Вартоломей бе придружаван от митрополита на Александруполис, Траянуполи и Самотраки Антимос, архимандрит Вартоломей Самарас, зам.-секретар на Св. Синод на Вселената проф. Петко Чобанов, преподавателите, студенти и граждани на Бургас, до очакващие бургаското свещенство в изпълнение повелята за мир и любов в Христа. Там бе и най-възрастният свещеник на Бургас – ставроф. ик. Иван Драгнев.

На стр. 8

ХРОНИКА България

Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

От стр. 1

Той каза още, че истинската култура и изкуство са там, където има вдъхновение свише, вдъхновение от Светия Дух Божий, и припомни на богомолците в храма, че ние сме единственият народ в Обединена Европа, който осъзнава и подчертава факта, че нашата култура започва там, където започва християнското слово, че „В начало бе Словото" (вж. Йоан. 1:1); че ние сме наследници на културата хилядолетна, вдъхновена от Светия Дух и имаме за свой неизменен дълг не само да съхраняваме тази култура, но и да пазим нейната висота, да я преумножаваме и да разпространяваме според дадените ни от Бога сили и възможности. Епископът призова да бдим за чистотата на тази култура, основана от боговдъхновени светии и да отказваме подкрепа на всичко скверно и низко, което я принизява, като отказваме да четем литература и да гледаме предавания, в които вместо Светия Дух „диша" духът на развалата и духовната нищета.

Като призова да благодарим на Всеподетея Бога, че сме синове и дъщери на Православна България, еп. Тихон прикани всички да вземат участие в молебена, с който духовенство и богомолен народ с едно сърце отправиха молитва към Бога с благодарност за всичките Му благодеяния.

Столийският еп. Наум, след като отслужи празничния молебен, от своя страна потвърди, че Светият Дух, Който просвещава всеки човек в Църквата Христова, е вдъхновил светите братя Кирил и Методий за тяхното свято, богоугодно дело за просвещението на българския народ и всички славяни. Той призова, като помним това и тачим завещаното ни от нашите деди, да предадем и на потомците любовта към род и Родина, и своята православна вяра и съвест.

След богослужбата всички се отправиха от храма към площада пред Народната библиотека „Св. Кирил и Методий", където държавници и шестие от представителни групи от училищата в София, висши учебни заведения, БАН и различни културни институции и заведения се събраха за общодържавното официално честване на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост – 24 май. Сред официалните лица бяха: президентът Георги Първанов, председателят на Народното Събрание Цецка Цачева, министърът на Образованието, младежта и науката Сергей Игнатов, депутати, зам.-кметъ't на Столична Общ. Георгиев и др.

Бе отслужен водосвет за здраве и благоденствие на българския народ и отдадена прослава на делото на светите братя Кирил и Методий и всички техни достойни последователи, усърдни труженици на просвещението и Словото.

Деца в народни носии и много хора, развяващи българския трибагренник и цвета, изпъстрили булеварда и цялото пространство пред Народната библиотека „Св. Кирил и Методий", пред които се изградиха паметникът на светите Братя. На тях и на хилядите на имената и незнайни последователи отдаваме слава, чест, благодарение и поклонение в днешния празничен ден и вовеки!

ЦВ

Полагане на св. антиминс в храм „Св. Параскева", с. Манастирца

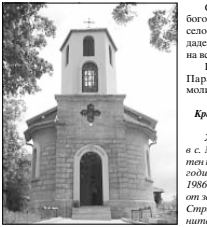

На **20 май** Негово Високопреосвещество Русенски митрополит Неофит извърши чин на полагане на св. антиминс в храм „Св. Параскева", с. Манастирца, Поповска духовна околия. В богослужението взеха участие прот. Валентин Лазаров, архиерейски наместник на Поповска духовна околия, архим. Серафим и свещ. Росен Ангелов.

На клироса църковните песнопения изпълни г-н Ангел Младенов, секретар на Русенска св. митрополия.

След светлините на утренята беше извършен водосвет. Прочетени бяха псалмите 144, 22 и 83. Основата на св. престол беше поръсена със светена вода. Духовниците измиха св. престол и го обляха с бяла покривка (сграчица). При четене на псалом 92 митрополит Неофит покри св. престол с втора покривка на св. трапеза (индития). Положена бе и третата покривка на св. престол (илитон). Върху престола духовниците поставиха напрестолно св. евангелие, напрестолен кръст, дарохранителница, напрестолно кандило и свещници. Митрополит Неофит носеше св. антиминс и при пеене на тропари всички обиколихме храма. След това митрополитът внесе антиминса в олтара и го положи на св. престол. Прочетена бе коленопреклонна молитва.

Проповед, посветена на значението на храма и житието на преподобна Петка Българска, прочете г-н Младенов.

Негово Високопреосвещество благодари на вярващите за благоговейното им участие в богослужението. Той си посъветва редовно да посещават богослуженията в новия им храм. Свещеник Росен Ангелов благодари на митрополита за отслужения чин на полагане на св. антиминс.

След архиерейското богослужение кметът на селото Цветан Стайков даде корбан за здравето на всички жители.

Преподобна Петка-Параскева Българска, моли се на Бога за нас!

Кратка историческа справка

Храм „Св. Параскева" в с. Манастирца е осветен на 24 октомври 1926 година. На 7 декември 1986 г. е засегнат силно от земетресението край Стражица. Вътрешни силните трусове Господ го опазва от пълно разрушаване. Храмът е бил построен от камъни с декоративни корнизи и подпрозоречни камъни, с колонада и сводове на камбанарията по проект на ученския архитект.

През 2006 г. благодарение на средства от фонд „Бедствия и аварии" започва реставрацията по възстановяването му. Камък по камък цялата сграда е разглобена. За да се запази автентичната форма на храма, строителите надписват всеки камък. След това започва възстановяването пак в същия ред, докато храмът оживява на първата си оригинален вид.

Дякон Кирил СИНЕВ

Стобийският епископ Наум освети нов храм в софийското село Кътина

На **29 май** с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим бе осветен новопостроеният храм „Св. 40 мъченици" с. Кътина, община Нови Искър. Освещаването с полагане на св. антиминс с мощи на св. мчк Трифон извърши Негово Преосвещество Стобийски епископ Наум, главен секретар на Светия Синод на БПЦ. В съслужение с архиерея в богослужбата взеха участие свещеник Георги Ников – предстоятел на храма, свещеник Николай Дюлгеров от с. „Браждебна", свещеник Радослав Яков от с. Дръмъша, свещеник Борис Петров от с. Негован, свещеник Лазар Георгиев от кв. „Горубляне" и дякон Любомир Стоянов.

След празничната утрения епископ Наум извърши чина на освещаването и след литийното шестие около храма със св. антиминс започна първата св. Литургия в новопостроения храм, посветен на св. 40 мъченици. Храмът бе преизпълнен с множество благочестиви християни от различни селища, дошли да споделят духовната радост на местното население.

Тържеството беше уважено от кметската екипа на селото, г-жа Калка Найденова, и други високоответни лица. Молитвено участие взеха и гости от Видиница епархия – архимандрит Поликарп и монах Максим, дошли специално за този духовен празник.

След св. Литургия Негово Преосвещество еп. Наум се обърна към благочестивото църковно изпълнение с пожелание винаги да пазят този дом Божий и винаги да намират в него утеха и спасение за душите си. Архиерят, като благодари на дарителите и на всички взели участие в съграждането на дома Господен, „чийто Господар е Сам Христос", им препоръча първосвятителското благословение на Негово Светейшество патриарх Максим.

Новият храм се явява втори за с. Кътина. Строежът на новоосветения храм е започнал през 1998 г. и е завършен с помощта и участието на местната управа, на много дарители, както и на всички жители на с. Кътина.

Нека с този нов храм всички жители на с. Кътина да се гордеят и винаги да по посещават, защото именно в Църквата Христова могат да намерят утехата и спасението на своите души, като получават изобилно благодатта Божия!

Свещеник Лазар ГЕОРГИЕВ

Нов храм в перникското село Витановци

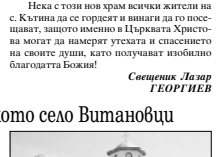

На **29 май** бе осветен новопостроеният храм „Всех святих" в перникското село Витановци, който се явява единствен за селището. С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим храмът бе осветен от Знеполския епископ Йоан, викарий на Софийски митрополит. В богослужбата взеха участие архимандрит Григорий, протосингел на Софийска митрополия, енорийският свещеник и софийски духовници.

На освещаването присъстваха: държавният глава – президентът Георги Първанов, който изпрати специална покана от името на всичкия жители, кметъ't на гр. Перник г-жа Росица Янакиева, кметъ't на селото г-н Първан Симов, депутатъ't г-н Ангел Найденов и общински съветници.

Десетки жители на село Витановци се стекоха, за да отбележат радостното събитие и молитвено да участват в първата св. Литургия, отслужена в новопостроената църква.

Досега жителите на Витановци нямаха свой храм. Идеята за съграждането му е на кмета на селото г-н Първан Симов.

През 2009 г. с тържествен водосвет е направена първата копка за строежа върху мястото, където се е намирало училище. След една година строежът е завършен от фирма „Опал", с ръководител Чавдар Божилов.

По повод избора на мястото за строеж кметъ't каза, че няма нищо по-естествено от това един духовен храм да се построи на мястото на друг. Православният храм е наречен „Всех святих" и е единственият с това име в целия регион. Празникъ't на Всички светии се отбелязва в 1 Неделя след Петдесетница. Тогава е и съборъ't на с. Витановци, за добруването на което от днес насетне ще бъдат вознасяни молитви и благодарение в новоосветения храм.

Весела ИГНАТОВА

Обновление на храм „Света Троица", с. Кривина

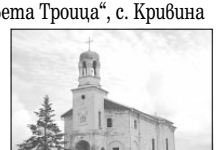

На **24 май**, Свети Дух, Негово Високопреосвещество Русенски митрополит Неофит извърши обновление на храм „Света Троица", с. Кривина, в съслужение със свещеноиконом Георги Стоянов и дякон Кирил Синев.

След края на утринното богослужение духовниците отслужиха последованието на малкия водосвет, а митрополит Неофит поръси със светена вода св. олтар и вътрешността на ремонтирания храм.

Последва отслужването на архиерейска св. Литургия. Прочетоха за Тропото Лице на Света Троица, Свети Дух, както и за светите братя Кирил и Методий произнесе г-н Ангел Младенов.

След края на св. Литургия митрополит Неофит поздрави всички православни християни с обновяването на енорийския им храм. Той специално благодари на ръководството на община Ценово, взело активно участие в ремонтирането на тази светиня, както и на всички спомоществователи и благоукрасители.

В празничното богослужение взеха участие представители на местната власт – кметъ't с. Кривина Боян Боянов, депутатите Десислав Чуколов и Любомир Владимиров, зам.-кметъ't на община Ценово Красимир Танев, художникъ't Пламен Монев, взел участие в украсяването на ценните икони и иконостаса.

За здравето на всички благоукрасители на храм „Света Троица" в един глас, свещеносъслужители и вярващи изпяхме „Многая лета".

Храм „Света Троица" в с. Кривина е възстановен по проект на „Бедствия и аварии" на обща стойност 87 000 лв.

Да даде Бог в повече населени места с храмове, нуждаещи се от възстановяване, местната власт и съработничество с църковните настоятелства да възвърнат благолепието на енорийските храмове, строени от нашите предци с оригинални материални възможности, но с много вяра!

Русенска митрополия

ИНТЕРВЮ

Нека имената им Господ да ги помни

Интервю с иконом ***Петър Косев****, свещеносл.служител в гр. Св. Влас и Несебър от 14 г., взето в деня на освещаването на новопостроения храм „Св. Власий“.*

– Ваше Високоблагородвейнство, бихте ли споделили какво е радостта Ви в този ден?

– Радост голяма е, защото има нов храм – храм, който ще даде на всеки някаква надежда, някаква помощ. Самият факт, че имаме и мощи на св. Власий Севастийски, а същевременно само няколко метра по-нагоре тук е имало и манастир на св. Власий. А в целия град има основи на щест манастира. В Емине също е имало манастир, но на св. Николай Чудотворец.

– Ще има ли достатъчно енориаши този храм? Тук има много почивали.

– Хората идват на почивка само по за десетина дена. Затова преди всичко в храма ще са хората, които живеят в района, които имат жилища тук. По-голямата част от тях са русенци и те винаги по всякакъв начин отдават Божието Богу. Казваме, че колкото любов искаме Бог да ни даде, толкова трябва и ние да My дадем. А ние, българите, за съжаление, невинаги My отдаваме любовта си. Но този път двама братя българи – Динко и Йордан, построиха този храм.

– Да се надяваме, че св. Власий Севастийски и св. Андрей Първозвани, по частица от които имате вече тук и ще са с вас винаги, ще благословят вашето дело и ще ви съдействат. Как ще бъдат уредени богослуженията в храма?

– Ще има назначен ефимерий, който ще отговаря само за храма. Но като ще стане това, не мога да кажа, защото свещениците не стигат. Аз лично обслужвам и другата църква в Св. Влас – „Св. Атанасий“. А в Св. Влас живеят повече от 3000 души.

– Лично Ви бирал ли, че приоставате към това да има повече работници на Божията нива?

– Това, за което призовавам, е повече родители да изпращат децата си в духовни семинарии, които да завършват. Да получат много добро образование, защото семинарите са на много високо ниво в образователната система. Същевременно и родителите да получат спасение. Защото, когато Пресвета Богородица е въвела своя Син в храма, тя е знаела какво ще се стане с Него – тя все пак е Богородица, Богородителницата. Когато тя е била въведена в храма от своите родители Йоаким и Анна, те също са знаели каква майка родителка ще изпита тя, когато гледа как нейният Син ще е на кръста, но са го направили. Защото в това е спасението, към което и българинът от векове наред се стреми – спасение физическо и духовно. Същевременно днес ние сме спасени в Христа, а не знаем как са се радваме на спасението.

– Напраи ли впечатление, че на клироса беше покален хорът на Софийска духовна семинария?

– Ами, той е ненадминат по духовност и по клиричност. Духовните училища винаги са съществували – и в най-трудните години на комунизма те пак продължавха да съществуват. Софийската духовна семинария дори и Черепиш пак се нарича ще Софийска духовна семинария. Пловдивската семинария впоследствие също се възроди през 90-а година.

Но това, за което говорим е, че всички хора, за да развият някаква духовност, трябва да имат някаква духовна просвета. Знаете ли, българинът дори не знае как да се прекръсти. Когато ние, свещениците, му кажем какъв е начинът, той в първия момент се обижда, че му правим забележка. А ние не му правим забележка... Когато човек се прекръсти неправилно, той отваря душата си за лошото, за пошлото, за дявола, а ние искаме именно неговата душа да спасим. За нашите души ние си се молим. Само че мисията ни на земята не е да спасим само нашите души, а да спасим душите на пасомите.

– Точно днес тече кръгла маса на въвеждане на предмета „Религия“ като задължителен. Вие какво бихте казали?

– За да се въведе вероучение, управляващите трябва да носят духа на вярата си. А който е помогнал на Църквата – и Църквата му е помагала. Примерно, по времето на комунизма в молитвите си (в Службеника е всичко отбелязано) свещениците сме се молили Негово Величество да се върне, дори и без той да е знаел за това, и сме били наказвани. И той се върна, и бе първият министър-председател, който се закле пред Патриарха, пред Свещ. Евангелие и кръста Господен, но... Честно казано, много съм скептичен, защото е нужна не само свещеническа молитва, но и лична духовност. Нека управляващите така да живеят и това да правят, че и Господ, и народът да ги помни. И нека имената им Господ да ги помни.

Интервюто в зе: Анула ХРИСТОВА

На 18 май 2010 г. в салона на Софийската св. митрополия се проведе при изключителен интерес и с голям успех Кръгла маса на тема „РЕЛИГИОЗНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ПОМОЩ НА БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО“, организирана от Св. Синод на БПЦ-БП и Областния управител на Софийска област.

Публикуваме пълния текст на Декларацията, приета от участниците в Кръглата маса.

По-подробно изложение на дискусиите – четете на стр. 4-5.

ДО ПРЕЗИДЕНТА НА Р БЪЛГАРИЯ – Г-Н ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ,
ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА 41 НС НА Р БЪЛГАРИЯ – Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ДО МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА Р БЪЛГАРИЯ – Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
ДО МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА – Г-Н СЕРГЕЙ ИГНАТОВ

ДЕКЛАРАЦИЯ

от участниците в Кръгла маса на тема: „Религиозното образование в помощ на българското общество“

Организатори: Свети Синод на Българската православна църква – Българска Патриаршия и Г-н Красимир Живков, Областен управител на Софийска област

Уважаеми Г-н Президент,
Уважаема Г-жо Председателят на 41 Народно събрание,
Уважаеми Г-н Министър-председателят,
Уважаеми Г-н Министър,

Ние, представителите на БПЦ-Българска Патриаршия, на 41 Народно събрание, на МОМН, на Столична община, Областните управители на Софийска, Ямболска и Перишка област, ръководителите на РИО-София град и София област, декани, ръководители на катедри и академични преподаватели в ВФНПП на СУ „Св. Климент Охридски“ и в Богословските факултети, катедри и специалности на СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ШУ „Епископ Константин Преславски“, директори на училища и учители, общественици и вярващи християни, участници в Кръглата маса на тема „Религиозното образование в помощ на българското общество“;

Като отчитаме с голяма загриженост задълбоваването на ценностната и духовна криза, в която се намира съвременното българско общество, и произтичащата от това заплаха за националната ни сигурност;

Като сме убедени, че образованието е един от най-силните инструменти за постигане на обществен възход, и че на всички подрастващи в България трябва да бъде осигурена възможността да се възползват от правото си да получават качествено и пълно образование;

Като потвърждаваме, че обучението по *Религия* не нарушава светския характер на образованието, а го обогатява и прави по-адекватно спрямо световния обществено-политически живот, в който родята на вярата в Бога е много значима и е неотделима от протичащите културни и социални процеси;

Като напомняме за утвърденото място, което религиозното образование заема в задължителната общообразователна подготовка на предучилищната и училищната възраст в страните-членки на ЕС;

Като виждаме крайната необходимост от въвеждането в задължителната подготовка на децата в учениците в България на общообразователна дисциплина, която трайно и ефективно да препречи пътя на бездуховността и агресията към техния живот;

Като припомняме, че от 90-те години на миналия век до сега чрез организиране от БПЦ подписки са събрани над 1 млн. подписа в подкрепа на православно религиозно образование;

Като имаме предвид отличните духовно-нравствени резултати в поведението на българските ученици, които изучават *Религия-Християнство* с православна насоченост;

Призоваваме всички отговорни държавни институции съвместно с основните вероизповедания у нас да обединят усилия за изработване на Национална стратегия за духовно-нравствено предучилищно възпитание и училищно образование и възможно най-скоро да бъдат осъществени необходимите законодателни промени с цел обучението по *Религия* да заеме полагащото му се място в Задължителната подготовка на децата и учениците в Р България.

Считаме, че е назрял моментът *СИП/ЗИП-Религия* да прерасне в дисциплина от Задължителната подготовка (*ЗП-Религия*), за да могат всички деца и ученици в Родината ни да могат да се ползват от полезното и въздействие върху интелектуалното и емоционалното им развитие и върху отношението им към останалите хора.

Същевременно, отчитайки новите условия, в които се намира съвременното българско общество, ние настояваме в задължителността на дисциплината да е предвидена възможност за демократичен алтернативен избор между:

– конфесионални профили, в които според своето вероизповедание да се обучават децата и учениците, които имат религиозна принадлежност, и

– неконфесионален хуманитарно-нравствен профил, основан върху традициите и културата на нашия народ, в който да се обучават подрастващите с неутрални или атеистични възгледи.

Осъзнавайки цялата си отговорност пред нашите деца и пред българската нация, настояваме за своевременно проявяване на високоотговорна гражданска и политическа воля за възтановяване на обучението по *Религия* в ЗП, тъй като от това решение зависи българското общество да бъде изведено от тежката духовна криза, в която то се намира днес, и да му бъде осигурено достойно и честито бъдеще.

София, 18 май 2010 г.

Нов православен храм в град Свети Влас

На **17 май** Негово Високопреосвещество Сливенски митрополит Йоаникий освети новопостроения храм „Св. Власий“ в курортния град Свети Влас, Несебърска община. В освещаването на храма участие взеха и 15 свещеници от различни духовни околии на Сливенска епархия. На клироса сладкогласно и велелепно пяха ученици от Софийската духовна семинария под ръководството на учителя по църковно пеене г-н Любомир Игнатов.

Храмът „Св. Власий“ е построен от строителните предприемачи братята Диневи и Йордан Диневи върху основите на древния манастир, съществувал тук – „Св. Власий“. Светецът е покровител на града и частица от мощите му през изминалата година бе дарена за храма от Константинополската патриаршия.

Селището е основано през II в. от древните траки. Отначало е носело името Лариса. През XIV в. то приема името на свети Власий. Тогава в землището на селото били изградени пет манастира: „Свети Власий“, „Св. Петър“, „Св. Илия“, „Св. Андрей“ и „Св. Анна“, които съществували до началото на XVIII век, когато са унищожени от пиратски набези.

Сливенска митрополия

Кръглата маса за религиозното образование, организирана от Светия Синод и Софийската областна управа – *будителско начинание с голямо значение*

Събранието на Кръглата маса бе благословено лично от Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим. Неговото слово на към Света Троица и неговото благословение бяха внесени му за уместе на високия форум духовно издигнатите по съдържание и те поведе към едва ли единствено отговорната, вдъхновена и единодушна работа, която продължи пред целия ден.

И официалните приветствия, и изказванията по опит по ярмо на Кръглата маса, и дискусионните изказвания бяха изцяло и подкрепа на настоятелите на властоимащите институции по въпросите на Религия в Задължителната подготовка за предучилищната и училищната възраст. Кръглата маса бе открита от ивицата на нейното председателство – Негово Високопреосвещенство Ловчанския митрополит Гавриил, който от 2007 г. активно и последователно ръководи дейността на Работната група по въпросите на религиозното образование към Св. Синод. Неговата реч, която ярко на официалното от представителите митрополит Гавриил посочи, че е изключителна радостта от съвместното организиране на Кръглата маса с Областната управителка на Софийска област, тъй като тона показа, че единството на страната по религиозното образование се свежда и от предаване на институции ключово за напредъка на българското общество и за изразяването на духовната сила родолюбие. Областният управител на Софийска област г-жа Красимира Живкова подчерта силно благодарността за усилия-та на Св. Синод да подготовим държавата и нейното отговорно задължение да полага грижа за духовно-нравственото изграждане на бъдещите поколения и заяви, че ще съдейства за цялостно изпълнение на Задължителната подготовка на деца и ученици в България.

От името на Председателя на 41 Народно събрание на Р България приветства проект г-жа Красимира Симеонова, депутат от парламентарната група на ГЕРБ. Тя каза, че инициативата на Светия Синод и Софийската областна управа е много достойна, тъй като е свързана с богоугодно-благотворителна дейност в образованието, която е най-сигурната гаранция за съхраняването на християнските ценности в съвременно българско общество. Г-жа Симеонова подчерта, че следващ законодателен ден ще бъдат измерени работните резултати на Работна група на председателите на 41 НС г-н Павел Шопов в категорична и подкрепяща се за необходимостта от незабавно въвеждане на задължително конфесионално обучение на **Религия** у нас.

В съвкупа дух говорен и г-н Отман Стоянова, председател на Комисията по образованието, науката и културата на деца, младежта и спорта в 41 НС. Той заяви, че тона се задава и кажто предвиждат ръководната и на Кръглата маса, а всеки от нас, е неотложно и единодушно да бъдем в полза на бъдещето на Българ-ската християнска и национална, и на Българ-ската християнска и национална, и на Българ-ската християнска и национална, и

ПОЧИТТА КЪМ СВ. БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

От стр. 1

В поетичните видения на химнографа всички страни, които са свързани не само физически, но и духовно с делото на Първоучителите, единогласно призовават тяхното небесно покровителство и закрила: „С вас двамата светители се величае славно град Солун, Кирилс свети и Методие, и Мизия, и Паония, и земята Моравска, блажени, като ви славят и вънят: „Благословен си, Боже наш".

Не само службите, но и първите *жития и похвали* за светите Братя са свидетелство за интензивността и продуктивността на Кирило-Методиевската тема и за нейния разширяващ се обхват. *Похвалното слово за св. Кирил* от св. Климент Охридски дава началото на един от найпопулярните жанрове в старобългарската литература и едновременно е образец на прекрасноволие и експресивна оценка на героя. Трансцендентната значимост и величието на земните апостолски деяния се преплитат с лиризма на жизнеписната близост и съпреживяване между светеца и неговия панегирист. На общата възхвала на св. Кирил и Методий е посветено още едно похвално слово, което в науката дълго време беше считано за Климентово, но което в последно време с по-голямо основание се счита за анонимно, а според някои изследователи – принадлежащо на Константин Преславски.

Що се отнася до двете знаменити пространни жития на Първоучителите, т. нар. *Паонски легенди*, то споровете около тях едва ли ще бъдат дефинитивно разрешени. Несъмнено *Пространното житие на св. Кирил* е възникнало още приживе на св. Методий, а *Пространното житие на св. Методий* вероятно все пак е Климентово и е писано в България, но наскоро след идването на учениците и с много силна Мораво-Паонска ориентация. Друг е въпросът, че ние не познаваме преписи на Кириловото житие по-ранни от XV в. и много пасажи в него ни карат да предполагаме доста сериозна редакционна намеса в текста.

Ако тръгна да обобщим най-характерното за почитта към св. Кирил и Методий през IX и X в., ще отбележим нейното активно включване в църковния и държавната политика на княз Борис и на царете Симеон и Петър, както и подчертаното усещане за непосредствена приемственост между България и западните славянски земи, дължащо се на активната дейност на Кирило-Методиевите ученици. Във връзка с почитта към Първоучителите се пишат високохудожествени и *силно въздействащи творби*. Те имат далеч предназначение, но са и с определена идейна насоченост, свързана с актуалните проблеми на епохата и със защитата на славянската писменост. В първите десетилетия след приемането на християнството българските книжовници се борят за признаване на славянския език като равноправен на еврейския, гръцкия и латинския в богослужението, за приобщаване на българския народ към християнската цивилизация по пътя на самостоятелното духовно развитие. В техните творби делото на славянските първоучители става основен аргумент в защита на културните завоювания на новопокръстена България. Интерпретацията на това дело е подчинена на стремежа към утвърждаване на българската народност срещ тогавашния културен свят.

За съжаление разцветът на българската писменост и култура е твърде краткъ и от началото на XII в. България се оказва под византийско владичество, лишена от държавност и самостоятелна Църква. Периодът до края на XII – началото на XIII в. ни представя една по-различна картина на култови и книжовни прояви. Звучи парадоксално, но най-забележителните произведения, посветени на св. Братя и техните ученици от този период са писани от гръцки архиепископи и на гръцки език. *Пространното житие на св. Климент Охридски* от блажени Теофилакт е великолепен пример за начесочена идейна обработка на по-стари текстове, разказващи за делото на св. Кирил и Методий и за съдбата на техните ученици. По-късно, вече през XIII в., ръка изпод перото на един Охридски архиепископ (Хоматиан) и също на гръцки език, е излязло *Кратко житие на св. Климент Охридски* – първият паметник, свидетелстващ категорично, че „Климент Охридски е по род от европейските мизи, които народът знае и като българи". Но в стната българска литература от XI-XII в. е запазен все пак един славянски текст, посветен само на св. Кирил, забележителен не с достоверността си на исторически извор, а напротив – със странното преплитане на смътни спомени за делото на Първоучителя и ярко изразени патриотично-месианистични идеи. Това е т. нар. *Солунска легенда*. В нея дълбоката, почти пъровсигнално почит към св. Кирил намира израз в префетоличната форма на творбата, в „дъх"-ивкала, в многобройните паралели с книгите на пророк Йезекиил и пророк Йона, в цялата старозаветна символика. Апокрифният характер на Солунската легенда я свързва с други произведения от сущия идеен кръг и ни подсказва, че в засилената по време на византийското владичество народно-патриотична тенденция легендарният спомен за апостолското дело на Първоучителите играе определена роля. И още нещо – в Солунската легенда за пръв път делото на св. Кирил е свързано не със славяните изобщо, а с българите. Св. Кирил, който не подозира за съществуването на българите, нито знае български, подобно на пророк Йезекиил по чудотворни начини поглъща свитък с българските букви и забраня родния си гръцки език. Той получава откровение и дарба да проповядва на българите, да им разкрие Свещеното Писание и да ги научи да четат и пишат. Гърците не го дават на българите, а те – българите – обсаждат дълго время Солун, за да получат свои Учители. По отношение на тенденцията да се свързва делото на св. Кирил и Методий специално и подчертано с българския народ, Солунската легенда предшества патриотичните тенденции на българската книжнина през XIII и XIV век.

Създаването на Второто българско царство и централизирането на църковния и културния живот в Търново и малкото големи просветни средища активизира почитта към светците на Първото българско царство, включително и към св. равноапостолни Кирил и Методий. На първо място трябва да спомена, че е възстановена и разширена традицията в месецословите към различни богослужебни книги да се отбелязва паметта на светите Братя все така под 14 февруари и 6 април. В евангелията има упоминание, а в месецословите към псалтири, в апостолите, в някои минеи и другаде се поместват и два стиха от службата – тропар и кондак, величаещи св. Кирил като учител на славянския език например от младини Премъдростта своя сестра, като втори апостол Павел или Кирил Александрийски. За св. Методий по-рядко се поместват къси химнични възхвали, а обикновено се отбелязва, че той е бил архиепископ на Велика Моравия и брат на св. Кирил. През XIII в. се срещат и първите преписи на служби за св. Кирил и по-рядко – и за св. Методий. Това са служби, създадени през XI-XII в., понякога с интересни редакционни промени, свидетелстващи за живия интерес на преписвачите и съставителите на сборници към делото на Първоучителите.

Особено любопитен за XIII в. е един литературен факт, който все още не е напълно изучен. Става дума за паметник, вероятно проникнал в България в края на XII в. при цар Калоян, т. нар. *Пролог*, съдържащ кратки жития за цялата църковна година. Житията са предназначени да се четат между песните на службата за деня и в най-широк смисъл са обвързани с химнографията. В Пролога има вмъкнати и славянски памети (български, руски и сръбски, а също и памет на св. Вячеслав и Людмила Чешки). В този тип ръкописи се среща едно по-рядко споменавано кратко житие, в наслова на което се споменават и двамата Първоучители, но текстът е посветен само на св. Методий и на неговата архиепископска дейност сред западните славяни. Необичайна е датата, под която е поместена творбата – 25 август. Тази дата няма аналог с никоя традиция в празнуването на св. Кирил и Методий. Явно изследователи са склонни да смятат, че това житие е най-старо по време на възникване и че е било писано непосредствено след смъртта на Методий от учениците му във Велика Моравия. Не помалък интерес буди и друга житийна творба – т. нар. *Успение Кирилово*. Тя найвероятно е създадена в Търново и е част от цял цикъл подобни кратки жития, написани, за да оформят българския пантеон от светци – закрилници на градпрестолнина и на българите.

Какво е особеното в *Успение Кирилово*? Това е единственото житие, в което се съобщава, че майката на св. Братя е била българка на име Мария. В светлината на засиления патриотичен дух и на акцента върху гордостта на Търновското царство – множеството светци-покровители, чиито мощи владетелите последователно пренасят от всички краища на Балканския полуостров, е разбираема и родолюбивата насоченост на житието.

Най-сетне заслужава да се отбележи и един „църковно-държавнически" аспект на почитта към двамата Братя, характерен за времето, когато България отново има самостоятелна патриаршия и Търновската църква придобива особена значимост – *установяването на тържественото провъзгласяване на „вечная памяти" на св. Кирил и Методий в деня на Православната неделя*, когато от църковния амвон се споменават всички найзабележителни дейци и отци на Православието (йерарси, монаси, царе и царици), подвизали се за утвърждаването на православната вяра. Основата на тържествено четения текст (т. нар. Синодик) е установена още през 842 г. след окончателната победа на иконопочитателите над иконоборците в Константинопол.

Провъзгласяването на св. Братя е внесено в *Синодик на Търновския сбор от 1211 г.*: „На Кирил Философ, който преведе божественото писание от гръцки език на български и покръсти българския народ, на новия втори Павел, в царството на Михаил и Теодора, православната царица, неговата майка, която украсиха божествената църква със свети икони и утвърдиха Православието, вечна памет. На Методий, неговия брат, архиепископ на Моравия Паонска, понеже и той много се потруди заради славянските книги, вечна му памет". Виждате как през XIII в. по предание и заради актуалния отново въпрос за специалния статут на Българската църква делото на светите Братя се обвързва със самия акт на покръстване на българите.

Разцветът на XIV в. не се отразява така, както бихме очаквали върху интензитета на почита към Първоучителите. Продължават да се преписват произведения за тях (служби и Похвалното слово за св. Кирил от св. Климент Охридски), но нови творби не се създават. Въвеждането на новия ред в богослужението – т. нар. Йерусалимски устав (типик) и строгото спазване на устава, изисквано от исихастите, слага преграда пред индивидуалните предпочитания на преписвачите и съставителите на сборници. В унификацията ред на богослужебните книги упоменаванията за двамата Братя остават в евангелия (и то само в няколко – в месецословите към Йерусалимския устав и в посоченото по-горе славоволие от Синодика). В служебните минеи под 14 февруари и 6 април няма служби за тях. Вероятно причината е, че и двата празника се падат в дните на Велики пост, когато според Устава не се извършва празнично-тържествена памет в чест на светец. В сборниците с жития и похвални слова в календарен ред липсват произведения за св. Първоучители. Несъмнено делото им не е било забравено и почитта към тях не е престанала. За това може да се съди всевъзможни празнични явления в културния ни живот.

Езиковата реформа на Патриарх Евтимий налага нормите на Кирило-Методиевия език като образец за съвършенство. Ученикът на Патриарх Евтимий Константин-Костенечки пише през XV в. своите граматически трактати, в които отделя основно място на характера на този книжовен език и на преводите направени от св. Кирил и Методий. Константин Костенечки впрочем също не е освободен от властта на легендата – в неговите представи светите Братя са взели по никоя черта от всеки славянски език (има се предвид естествено православните славяни), като са положили в основата на своята книжовна дейност – найфин и най-изразителен. Като създава теорията за общославянския характер на Кирило-Методиевата писменост, Константин Костенечки търси в делото на Първоучителите подкрепа за единството на славяните преди всеобщата заплаха от османските нашествеци.

Следва

Проф. д-р Климентина ИВАНОВА

Размисли за Гогол

За висше звание на човека Гогол прогласява монашеского звание: „За света се възпитават не в света, но далеч от него, в дълбоко вътрешно съзерцание и в изследване на собствената душа, защото в нея са заключени не всичко: намери най-напред

ключа към собствената си душа

когато го намериш, със същия този ключ ще отключиш душите на всички."

Когато разсъждава за подвижническия живот, дебело подчертава, че той е нужен не само на монашестващите, но и на всички в света. Неотменното изискване за живот в Бога: молитвата и трудът, послушанието и доброволните самоограничения – писателят вътрешма като задължително изискване както за живота на монасите, така и за живота на миряните. Основа за подобно разбиране на подвижническия живот дават св. Отци на Църквата, с творенията на които Гогол е отлично запознат. „Бог не е дал на природата сили да предоделява доброто желание на стремеж към Него. Всичко, което Бог е сътворил, е прекрасно и съразмерно. И доколко в нас не се нарушава мярката, съответствацка на естеството, неговите движения не могат да ни принудят да се отклоним от пътя" (св. Исаак Сирин „Подвижнически наставления"). „Ако главното у човека е безсмъртната душа, то няма неправда у Бога, че Той е обърнал човека към нетленето. Той не принуждава самата човешка природа, а само подбужда чрез силата на друга доброволна да приравна пътята към нетленното. Светите въобще се отказват от пътската живот според словото на Господа: „Ако някой иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва" (Мат. 16:24). На същото учи и апостолът, казвайки: „И тъй, умъртвете земните си членове" (Кол. 3:5). Той не осъжда Божието създание на заколение, но желае да оживотвори пътъкото, да умъртви естественото в него чрез усилие на духа. Той не е казал: „Умъртвете телесните членове", а: „Умъртвете земните си членове". Кои са те? Блудът, нечистотата, злата похот, користолюбието и всичко подобно на това. С всичко това се увлича пътъкото човек, унижаван и развращаван от греха.

Грехът върши насилие над природата

И тогава природата вместо доволство, чувства ненаситност, вместо да утолява жаждата си с питие, се предава на пиянство, вместо брака търси блян, вместо правдата – неправда, вместо любов – неприязън. Апостолът учи именно това, придоилло към природата, да бъде умъртвено, принуждавайки повредената природа, намирайки се под управлението на духа, да не излиза от своите предели. И самият Спасител, когато казал, че е по-добре за подвижника да бъде куц или без ръка, отколкото да не влезе в Царството, не е казал да се отсичат членовете, създадени от Него, но е заповядал да не ги правим оръдия на греха. Както в подвижническия живот на монаха, така и в семейния живот не се всичка без борба и затова никой не може да получи неувяхващ венец и вечен живот без борба" (св. Ефрем Сирин „Общи уроци за подвижническия живот").

Като достоен за подражание образец на живот на мирянин Гогол ни посочва живота на живописеца А. А. Иванов, създателя на прочутото платно „Явяването на Христа на народа" – плод на усилен 20-годишен (от 1837 до 1857 г.) труд. Знаменателни са размислите на писателя (в писмо до граф М. Ю. Виелгорски от 1846 г.) за художника, в тях проправя и опитът от личния му живот: „Той върви по своя собствен път, не само не се домогва до професорско място и житейски изгоди, но дори нищо не търси, защото отдавна е умрял за света, освен за своята работа... Докато в самия художник не настъпи пълно обръщане към Христа, няма да може да го изобрази на платно. Иванов е молил Бога да му изпошли такова пълно обръщане, проливал е сълзи в тишината, просейки от Него сила да изпълни вътрешната от Него мисъл! Нужно е като Иванов да умреш за всички примами на живота; като Иванов да се учиш и през целия си живот да се смяташ за ученик; като Иванов да се отказваш във всичко, дори от излишно истине в празничен ден; като Иванов да облечеш обикновена дреха от груба памучна тъкан, когато са свършили всичките ти средства и да пренебрегнеш празните приличия; като Иванов да изтърпиш всичко и притежаващи възвишена и нежна душевност, изострена чувствителност към всичко – да понесеш всички язвителни поражения и дори това, че на някои им скимпало да го обявят за поръчан и да разнасят този слух по такъв начин, че той на всяка крачка да го чува".

Живеейки в света, „всеки от нас до такава степен е опозорил светията на своето знание и мисъл (всички места са свети), че е нужна богатирска сила, за да ги издигнем на законната им висота", пише в писмо по повод „Мъртви души" от 1843 г. Его за що служението на Отечеството, разбирано от Гогол като служение на Бога, се превръща в онзи притегателен хора в братски отношения център, ръкъ който всеки един не само може, но е длъжен да се стреми, ако искрено желае да победи страданията на егоистичната си природа. В духовните завещаниеи към приятелите си, написано дни преди кончината му, четем: „Не се смущавайте от никакви събития, каквито и да се случат около вас.

Вършете всеки своето дело

молейки се в тишина. **Обществото едва тогава ще се поправи, когато всеки отделен човек се заеме със себе си и заживее като християнин**, служейки на Бога чрез онези средства, които са му дадени, когато се старае да има добро влияние върху неголям кръг от хора, които го заобикалят. Всичко тогава ще се подреди, от само себе си ще се установят правилни отношения между хората, ще се определят законите на всичко тяхнато. И човечеството ще се придвижи напред".

„Бъдете не мъртви, а живи души. Няма друга врата, освен посочената от Иисуса Христа, и всеки, който прескача отдругаде, е крадец и разбойник". С тези две кратки изречения, които е написал на отделен лист в последните дни от живота си, Гогол ни се представя по съвършен начин в истинския си облик – като човек, избрал и постигнал най-трудното: чрез словото си и живота си на непоколебим воин Христов да изплете неувяхващ венец за Неговата прослава, напомняйки ни Неговото слово и Неговия живот. Заветът на Гогол е не кръв родни или духовни чедя, а е духовен завет към цялото потомство: „Аще не будете малы, яко дети, не внидете в Царствие Небесное". Последното му слово се слива със словото Христово! (Йоан. 10:1, Мат. 18:3)

Бъдете не мъртви, а живи души!

В съзнанието, че и отдалечаването от света, и отричането от света, и умирането за света Бог в непостижимия Си за нашия ум Промисъл е поставил като основа, за да вяра в нас живота, се крие огромна сила, която също получаваме от Бога. И от вечността достигат до нас словата, които Спасителят отправя към учениците Си, преди да изпие до дъно чаша на човешкото страдание и посме вярху Си греха на света, засвидетелствани от св. евангелист Йоан: „Ако Ме любите, опазете Моите заповеди. И Аз ще помоля Отца, и ще ви даде друг Утешител – Духа на истината, Който светът не може да приеме, защото Го не види, нито Го познава; а вие Го познавате, защото Той е вас пребъдва и във вас ще бъде. Няма да ви оставя сираци; ще дойда при вас. Светът няма вече да Ме вижда; а вие ще Ме виждате, защото Аз живея, и вие ще живеете. А Утешителят, Дух Светий, Който Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко, що съм ви говорил" (14:15-19:26). Огнени слова на Божието откровение – свидетелство за безграничната Божия любов, която само сърцето може да почувства!

Св. евангелист Йоан ни е спестил картината на спиците по време на мълчанието на Христа в Гетсиманската градина апостоли. Не немощната плът го е интересувала, когато е свидетелвал за Христа, а бодрият Дух, чрез Който ни се явява Животът. Или както св. Исаак Сирин казва: „Божият плт е ежедневен кръст. Без отдалечаване от света никой не може да се приближи към Бога. Не могат да придобият любов към хората тези, които обичат този свят. Когато някой придобие любов, заедно с любовта се облича в самия Бог. А в който възсиява светлината на вярата с духовните си очи ежечасно виждат Божия Промисъл, с който ги закриля истинският Отец. Чиято безкрайно голяма любов превъзхожда всякаква бащинска обич и Който повече от всички може и има силата да ни дава повече, отколкото ние просим, мислим и си представяме" (Подвижнически наставления).

Нека в молитвено покаяние изпросим от Бога сили и отложим настрани всяка привързваща ни към света житейска грижа, за да се уподобим на чистите херувими; и като отправим мисления си взор към Христа, да Го посрещнем като най-скъп Гост, да Го приемем в тайнините на сърцата си и като Цар на всичко да Го издигнем на най-високо място в жива си, защото единствено Нему подобават всяка слава, чест и поклонение с безначалния Му Отец и Светия Животворящ Дух, сега, винаги и во-веки веков! Амин!

Посвещаваме на светлата памет на моя баща – старовф. свещеноиконом Димитър Йорданов Димитров – *бел. а.*

Людмила Д. ДИМИТРОВА

„Летопис на Българската православна църква"

През настоящата 2010 г., когато Българската православна църква с гордост отбелязва 1140 години от своето основаване, 150 години от „Българския Великден" и 140 години от учредяването на Българската екзархия, излезе от печат тоя труд на „Летопис на Българската православна църква".

Историческите очерци „Българската православна църква" от проф. д-р Георги Бакалов и „Предстоятели на Българската православна църква от нейното основаване – 870 г., до учредяването на Българската екзархия – 1870 г." от Стойлийски епископ Наум проследяват развитието на християнството по българските земи, ролята на Православната църква в българската история, както и сведения за предстоятелите на Българската православна църква в миналото.

Книгата е на български и английски език с предговор от Неговo Всеблаженството Вселенския патриарх Вартоломей и съдържа първия енциклопедичен справочник с фотографии и кратки биографични бележки за всички български архиереи от борбите за независима Българска църква от края на XIX век до днес, както и озбъчен показалец и имената на архиереите на БПЦ. Сборникът е илюстриран богато с множество фотографии на храмове и манастири, произведения на изкуството, културноисторически паметници, църковни ценности и богослужебни принадлежности, повечето от които се публикуват за първи път. Съставител на изданието е църковният изследовател Борис Цацов, а рецензент – Неговo Високопреосвещенство Видински митрополит Доментиан.

АБОНАМЕНТ 2010

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА НАЙ-АВТОРИТЕТНОТО ЦЪРКОВНО ИЗДАНИЕ!

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ за „Църковен вестник"

Посочете периода от време, през който искате да сте абонирани

.....

Име .....

Презиме .....

Фамилия.....

гр./с..... п. код .....

общ. .....

обл. .....

ж.к./ул. ..... №... бл. .....

вх. ..... ап. ..... тел: .....

Изпращайте на адреса на издателството попълнения талон за абонамент с приложен документ за платен абонамент (банково бордеро или пощенски запис).

МОЛЯ, ИЗПИСВАЙТЕ ТОЧНИЯ АДРЕС, НА КОЙТО ЖЕЛАЕТЕ ДА ПОЛУЧАВАТЕ „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК".

АКО ИЗПРАЩАТЕ ПАРИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПО БАНКОВ ПЪТ, ОТБЕЛЯЗВАЙТЕ В ДОКУМЕНТА ЦЕЛТА НА ПЛАЩАНЕТО.

От стр. 1

Повод за посещението е удостояването на Вселенския патриарх с почетното звание „доктор хонорис кауза“ на Бургаския свободен университет. За да присъства на удостояването с високото академично отличие на патриарх Вартоломей, както и за да врьчи дипломите на отличниците от випуск 2010 на БСУ, в Бургас пристигна министър-председателят Бойко Борисов. Присъствах още кметът на Бургас Димитър Николов, министър Бойджар Димитров, и. д. директор на дирекция „Вероизповедания“ при МС Емил Велинов, областният управител Константин Гребенаров, Н. пр. посланикът на Република Гърция Данай Магдалини Куманаку, Н. пр. посланикът на Грузия Михаил Уклеба, депутати, ректори на висши училища, членове на настоятелството на БСУ, както и г-н Йордан Диневи, домакинствал посещението на патриарха.

Като официални лица от страна на Сливенска епархия присъствах: ставроф. ик. Борис Беров, архиерейски наместник в Бургас, архим. Йеротей, игумен на Поморийския манастир „Св. Георги Победоносец“, Вьлкан Янев, секретар на Сливенска митрополия, и проф. Иван Димитров като преводач.

„Ние приемаме тази привилегия с благодарност като знак за признанието на нашата църковна служба в името на духовното израстване и религиозната толерантност“, каза в своето слово Константинополският патриарх, в което напомни, че „Вселенската патриаршия е една историческа институция, която от векове опазва своето място в Константинопол“. Той бе удостоен с почетното звание на Бургаския свободен университет за неговата добротворна духовна дейност, вдъхновената му и всеотдайна служба в името на духовното вьзраждане, православното единство и толерантността между вероизповеданията.

На излизане патриарх Вартоломей и министър-председателят Бойко Борисов се разписаха в почетната книга на Бургаския свободен университет.

Оттам делегацията и придружаващите я домакини се отправиха към бургаския храм „Св. Богородица“. Всеветейшият патриарх Вартоломей получи икона – гоблен, дар от името на църковното настоятелство при храма, който му бе поднесен от ставрофорния икономи Борис Беров, председателя на църковното настоятелство. Патриархът благодари за топлото посрещане и разгледа храма, като бе впечатлен от неговото благолепие

След това Вселенският патриарх заедно с митрополит Йоаникий, министър Бойжидар Димитров и придружаващите ги лица се отправиха към новоосветената предния ден храм „Св. Власий“ в гр. Св. Влас. В този храм се намират дарените от Негово Всеветейшество патриарх Вартоломей частици от мощи на св. мученик Власий и св. Андрей Първозвани, прьв проповедник по земите на днешното Българско черноморие. Ктитори на храма са братята предприемачи Динко и Йордан Диневи. Старият действащ храм в селцето е „Св. Атанасий“. Но новият е изящинат, за да напомня и да не се забрава, че в околността някога е имало шест манастира.

Посрещането в Св. Влас бе много заторващо. Константинополският патриарх бе тьржествено посрещнат пред храмовите порти от архим. Сергий, ректор на Софийската духовна семинария, архим. Йеротей, игумен на Поморийския манастир, архим. Димитрий, йером. Исаак от СДС „Св. Йоан Рилски“, монаси и свещенослужители от Бургаска духовна околия, сред които и духовенството от Несебър, най-близката енория до Св. Влас – о. Петър Косев и о. Димитар Дамянов. В уещането за незабравима духовна украса допринесоха песнопенията на хора при Софийската духовна семинария с ръководител Любомир Игнатов.

От името на Българския патриарх Максим и Св. Синод на БПЦ Сливенският митрополит Йоаникий поздрави Негово Всеветейшество с удостояването му с титлата „доктор хонорис кауза“ и отбеляза: „В началото на Третото хилядолетие в аналите на Сливенска епархия ще се запише едно от найкрупните сьбития – Вашето посещение, което ще впечатли и обнадежди всички православни християни“. Накрая пожела на патриарх Вартоломей нови благодатни сили, за да бьде полезна дейността му сред православния свят. С думите: „Пресвета Богородица е молитвенница и застьпница на православните и като Ви подаряваме тази икона с любов, вяра и надежда в Нея, се надяваме, че нашето паство ще намери място сред молитвите Ви“ му подари икона „Св. Богородица Елеуса“, рисувана от църковния зограф Ангел Радушев.

В отговор патриарх Варжидар Димитров и придружаващите ги лица се отправиха към новоосветения предния ден храм „Св. Власий“ в гр. Св. Влас. В този храм се намират дарените от Негово Всеветейшество патриарх Вартоломей частици от мощи на св. мученик Власий и св. Андрей Първозвани, прьв проповедник по земите на днешното Българско черноморие. Ктитори на храма са братята предприемачи Динко и Йордан Диневи. Старият действащ храм в селцето е „Св. Атанасий“. Но новият е изящинат, за да напомня и да не се забрава, че в околността някога е имало шест манастира.

Посрещането в Св. Влас бе много заторващо. Константинополският патриарх бе тьржествено посрещнат пред храмовите порти от архим. Сергий, ректор на Софийската духовна семинария, архим. Йеротей, игумен на Поморийския манастир, архим. Димитрий, йером. Исаак от СДС „Св. Йоан Рилски“, монаси и свещенослужители от Бургаска духовна околия, сред които и духовенството от Несебър, най-близката енория до Св. Влас – о. Петър Косев и о. Димитар Дамянов. В уещането за незабравима духовна украса допринесоха песнопенията на хора при Софийската духовна семинария с ръководител Любомир Игнатов.

Вселенският патриарх Вартоломей на посещение в Бургаска духовна околия

Връчване на високото отличие на патриарх Вартоломей в Бургаския свободен университет

Момент от посрещането в Бургас

Пред храм „Св. Богородица“ в Несебър

Тази година Негово Всеветейшество патриарх Вартоломей и придружаващите го лица посетиха старинния град Несебър. Пред каменните порти на града, където ги очакваха свещеници и монаси от Бургаска духовна околия, кметьт на града Николай Димитров и множество миряни, по стар български обичай те бяха посрещнати с пита хлеб и мед.

Там кметьт на града врьчи на патриарх Вартоломей благодарствен знак на община Несебър за следните неговите заслуги: за приноса му за утвьрждаване и укрепване на Христовата вяра и Православието; за бащинското му отношение към българските храмове „Св. Георги“, „Св. Константин и Елена“ в Одрин, „Св. Стефан“ и „Св. Йоан Рилски“ в Истанбул, както и към всички български църковни имоти, които са в диоцеза на Вселенската патриаршия и се управляват лично от него; за това, че е изградил на два пьти св. мощи за храмовете „Св. Власий“ и за бъдещия, който е в строеж, „Св. Андрей Първозвани“, които мощи са пьрвите на територията на община Несебър.

В отговор патриарх Вартоломей изказа своята радост от възможността да посети този край и да съзерцава изумителната природа на нашата родина, в чиито източни пределе стьпва за пьрви пьт. Той още сподели: „Нашата патриаршия като пьрвопрестолна Църква носи голямата отговорност и се стреми да изпълнява своята мисия както съдържащия орган на Православието по целия свят. Затова с голяма радост посещавам поместните православни църкви, когато ми се отдаде такъв повод. А тази година ще имам много такива възможности“. Като изброи поместните православни църкви, които му предстои да посети през тази година, Негово Всеветейшество пожела: „Бог да ни просветява и да ни обединява в Святата любов, за да изпьлняваме Неговата воля завинаги“.

След това в храма „Св. Богородица“ патриарх Вартоломей заедно с всички съпьтващи го се поклони пред чудотворната икона на св. Богородица, след което се разходи по улиците на Стария Несебър и до кьсно вечерта се запознаваше с жителите на града Несебър и опознаваше неговите раннохристиянски храмове.

На втория ден от посещението си Вселенският патриарх по програма посети гр. Созополи, където бе посрещнат от кмета на града г-н Панайот Рейзи, от енорийския свещеник ставроф. иконом Иван Попов и свещеници от региона. Патриархьт се поклони в храмовете „Св. Георги“ и „Св. Богородица“ и разгледа забележителностите на древния град.

В Созополи Негово Високопреосвещенство митрополит Йоаниций благодари на Вселенския патриарх Вартоломей за високочайното посещение в Сливенска епархия и го покани отново при възможност да посети епархията. Негово Всеветейшество Вселенският патриарх отдаде стара благодарности на Българския патриарх Максим, на Правителството, на домакина Сливенска митрополит Йоаниций и на местната власт в градовете Бургас, Несебър, Созопол и Св. Влас за топлото посрещане и отправи покана към всички българи, които отиват в Истанбул по различни поводи, да посещават и Патриаршията. Същия ден Негово Всеветейшество патриарх Вартоломей и придружаващите го лица отпьтьваха за Истанбул.

Анула ХРИСТОВА
Снимки: Атанас ДИМИТРОВ

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2010 г.
„Църковен вестник“
1 година..... 25,00 лв.
6 месеца ..... 12,50 лв.
3 месеца ..... 6,25 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: sinizdat@gmail.com
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

Сумите да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!
„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.